

Budapestre vonatkozó újságcikkek

Szerző:

L. P.

Cím:

Érdekes tanulságos kiállítást láttunk

Forrás:

É. Magy.
(Hely)

(Oldal)

(Köt. v. füz.)

1960. dec. 10.

(Idő)

Osztályozás

T.

384.35

H.

Idő

"1960"

Személy

Helyszám

Itt a gyár múltja ebben a teremben: fényképek, iratok, kérvények, okmányok, kicsinyített gyártmányok formájában.

A szemlélődő ha fő felőrárt töltek ezeknek a kiállított tárgyaknak a társaságában, képet kap egy gyár fejlődéséről, de ezen túlmenően itt van a történelem, társadalom és közgazdaságtudomány stb.

A Budapesti Mezőgazdasági Gépgyár — nemrég még így ismerték: Szállítóberendezések Gyára — úgy jött létre, hogy két ipari magnás Sladensky és Roesemann 1863-ban, Berlinben összedugták a fejüket, és elhatározták, miután Magyarországon olcsó a munkaerő, fejletlen az ipar, alapítanak ott egy gyárat, búsán haszonra tesznek szert. Néhány év, s a gyáralapító engedélyek — melyeket a kiállításon is láthatunk — már zsebükben vannak, s a Nádor utcában létre jön a képviselőjük. Majd Sladensky marad s helyébe jön Kühnemann. A gyár tehát 1886-ban a Váci úton Roesemann és Kühnemann cég néven kezdi meg a termelést. Vasúti sineket, jelzőberendezéseket, váltókat, sorompókat stb. gyártanak.

Majd a helyzet — s főként a várható haszon — úgy alakult, hogy csatlakozott hozzájuk Epp Pál, a rómaiúrdői kis gépgyárával. Hamarosan cégükben van már egy másik gépgyáros is; Fekete. Az 1920-as évek végén még szaporodott a cég, s a már Óbudán székelő vállalathoz csatlakozott Szepesváraljáról a Harmatta-féle vashordó és tartálygyár. A gyár neve így alakult: Roesemann és Kühnemann, Epp és Fekete, Harmatta Egyesült Gépgyárak és Csöményi Részvénytársaság.

Ebben a közel 1000 munkást foglalkoztató üzemből az ég világon mindent gyártottak, amire csak megrendelést kaptak, s ami csak nem gyógyszer, vagy műtrágya volt. Darukat, csilléket, személy- és szállító-kocsikat, lóvasúthoz réveket, vasúti berendezéseket stb. A kiállításon ügyeskedő fiatalok kiderítették, hogy még az Öntőház utcai zsidótemplom tetejét is ezek készítették.

Hasznuk bizonyára volt, s válogathattak a jobbnál-jobb szakmunkások között. Bizonyítja ezt az a sok kérvény, amely halomszám fekszik a tábló előtti kis asztalon.

Beolvasztunk az egyikbe: „Tiszteletteljes mély alázatos

kérésrel fordulok a tekintetes igazgatóságához, hogy lennének olyan kegyesek, engem vállalatunknál alkalmazni, pl. mint szakképzett esztergályost, és hegesztési forrasztásokban is teljes önálló jártassággal rendelkezem. Továbbá — autó- és motorkerékpárvezető — és ezeknek a szereléseiben és javításában is kellő gyakorlatom van. Különben is önálló iparos voltam. Én, 47 éves, római katolikus ember vagyok. Teljesen megbízható, mindenféle tekintetben...”

A felszabadulás után a gyár részt vesz az ország helyreállításában. MÁV roncskoscsikat javítanak.

Majd szállítóberendezéseket készít Lengyelországnak, Jugoszláviának, de főként hazai szükségletre. Ott vannak nagy létesítményeinknél: Sztálinvárosban, Ajkán, Komlón, Rudabányán, Pécsen stb.

1950—54-ben a gyár azt a feladatot kapta, hogy segítse az építőipar gépesítését. Profilja ekkor főként daruk gyártása.

S 1954-től megint új feladat vár rájuk: részt venni a mezőgazdaság gépesítésében. Jelenleg elsősorban silókombájnát gyártanak. Október végén adták át az 5000.-et. Naponta hét gép kerül ki az 1200 dolgozó keze alól. Konstruksiók — igen fejlettek, elismertek. A nemrégén Pusztaszabolcsra lezajlott bemutatón részt vettek a mi szakembereink is. Az eredményekről lapunkban is beszámoltunk.

Láthatunk képes beszámolót az újitómozgalom fejlődéséről. Itt szerepelünk mi is, egy táblóval, melyen a műszakiak által újitott műanyagalkatrészeket állították ki.

Igen alapos, sokoldalú a kiállítás. Sokat tanultunk belőle és elismerőleg nyilatkoztunk róla, az a tíz dolgozó is, aki gyárunkból ott járt.

L. P.